

Vážené kolegyne a kolegovia, členovia a sympatizanti Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny, milí hostia!

Dovoľte mi otvoriť VII. konferenciu Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny v jedenástom roku fungovania nášho združenia. Tentoraz sme sa rozhodli naše tradičné stretnutie zorganizovať v Žiline aj z dôvodu, aby sme sa priblížili učiteľom slovenčiny, ktorí to predsa len majú do Bratislavy ďaleko. Osobitne by som chcel poďakovať hostiteľke dnešnej konferencie, podpredsedníčke SAUS, Mgr. Viere Sabovej, ktorá nám pripravila v spolupráci s ostatným členmi Rady SAUS podmienky pre nasledujúce dva dni.

Program konferencie už tradične venujeme otázkam, úvahám a dozaista aj odpovediam súvisiacich s vyučovaním SJL. Aj keď nemôžeme udeľovať kredity, verím, že vám jednotlivé vystúpenia dajú viac ako niektoré školenia. V témach príspevkov sme sa snažili zastúpiť všetky stupne škôl, jazykovú, literárnu i štylistickú zložku, teóriu i praktické skúsenosti. Novinkou sú tvorivé dielne, ktorým venujeme priestor v popoludňajšom čase, od 14-tej hodiny. Aby sme spojili s užitočným aj príjemné, pripravili sme si pre vás neformálne posedenie vo večerných hodinách, na ktoré vás srdečne pozývame a veríme, že v kuloároch preberieme veci, na ktoré nezvýši čas v oficiálnom programe. S potešením vám chcem oznámiť, že pozvanie prijali aj dvaja významní slovenskí spisovatelia, Daniel Hevier, predstaviteľ staršej literárnej generácie, a Michal Hvorecký, mladý súčasný spisovateľ. Verím, že stretnutie s legendami bude pre vás prínosom i zážitkom.

Na základe skúseností s organizáciou môžem konštatovať, že o vystúpenie na našej konferencii je čoraz väčší záujem. Ešte v posledných dňoch jej prípravy nás oslovovali rôzne organizácie, ktoré chceli vystúpiť. Rovnaký záujem pociťujeme aj zo strany učiteľov, čo svedčí aj o posilňovaní postavenia SAUS-u nielen v prostredí priameho vzdelávania a vyučovania, ale aj medzi riadiacimi pedagogickými inštitúciami. Napriek tomu treba neustále vyzývať učiteľov, aby sa stali našimi členmi, aby sa aktívne podieľali na činnosti Asociácie, aby využívali možnosti pripomienkovania. V predstihu sa snažíme zverejňovať informácie na našej web stránke, formou hromadnej elektronickej pošty alebo v sociálnych skupinách na internete. Žiaľ, ešte stále sa málo z nás zapája do aktívnejšej činnosti. Bez vášho názoru však nevieme, aké stanovisko má Asociácia zaujať. Som si vedomý, že denne riešime iné až existenčné problémy nášho povolania. Tie zastierajú obsahové premeny, ktoré sa pripravujú horúcou ihlou, bez našej účasti. A výsledkom je potom nespokojnosť s koncepciou predmetu. Preto vás ešte raz vyzývam k zvýšenej aktivite, k ponúkaniu členstva v našej Asociácii, k propagovaniu našej činnosti, prípadne k získavaniu si sympatizantov, ktorých k tomuto dňu máme na facebookovej skupine okolo 250.

O činnosti našej Asociácie svedčia aj aktivity za posledný rok. Azda najvýznamnejšie je moje stretnutie s predstaviteľmi ministerstva školstva v súvislosti so vzorcom na výpočet známky z ústnej formy maturitnej skúšky

v závislosti od váhy literárnej a jazykovej zložky. Novela vyhlášky 318/2008 je aj vďaka našej spoluúčasti prijateľným kompromisom.

O spoluprácu nás požiadala Slovenská komora učiteľov, ktorej členstvo vo výkonnom orgáne som prijal, keďže máme podobné ciele.

Možno aj vďaka pravidelnému pripomienkovaniu testovania 9 a písomnej maturitnej skúšky sme boli svedkami, že úroveň tohtoročných testov sa zvýšila. Nadviazali sme aj spoluprácu s NÚCEM-om, ktorý reaguje na naše pripomienky, námety a konštruktívnu kritiku.

Zaslali sme pripomienky k tzv. revízii ŠVP, ktoré sa sčasti zapracovali do zverejnenej podoby revízie ŠVP pre ISCED 2. Rovnako budeme postupovať aj pri otváraaní ŠVP pre ISCED 3. (Nedá mi nevyjadriť názor, že celý ŠVP by mal prejsť komplexnou premenou, nie iba revíziou. Ale v učiteľskom povolaní si čoraz viac zvykám aspoň na takéto minimá.)

Podpredsedníčka SAUS-u iniciovala pracovné stretnutie MŠSR, ŠPÚ, NÚCEM-u, UPK a SAUS-u, na ktorom sa hovorilo o predmete SJL z pozícií týchto inštitúcií.

MŠSR registruje naše aktivity, čo je dôkazom, že sa Asociácia dostáva do povedomia „najvyšších“ kruhov.

Prehľad našej činnosti pravidelne uvádzame na našich web stránkach. Opakujem, že bez názorov a pripomienok členov a učiteľov by naše snahy stáli „na vode“.

V neposlednom rade by som vás chcel informovať o zámere vydávať (zatiaľ v elektronickej podobe) časopis Slovenčinár, ktorý by mal nahradiť dlhoročne vydávaný časopis Slovenský jazyk a literatúra v škole. K tomuto dňu sme chceli predstaviť prvé číslo. Žiaľ, naše snahy opäť stroskotali na nedostatku prispievateľov. Preto vás vyzývam, aby ste mne, prípadne redakčnej rade so šéfredaktorom doc. Vojtechom zasielali rôzne príspevky do 1. čísla. Uvedomujeme si, že začiatky sú ťažké a motivácia nízka. Verím však, že počiatkové problémy prekonáme a vytvoríme si médium, ktoré bude pre nás, o nás a o našom predmete. (Viac informácií nájdete na našom webe).

Jedným z cieľov dnešnej konferencie je vypočuť si vaše názory, vychádzajúce z vyučovacej praxe, ktoré by sme mohli využiť v ďalšej spolupráci s riadiacimi inštitúciami. Využite tento jedinečný priestor na kladenie otázok a hľadanie odpovedí a riešení. Budeme zvedavý na vaše názory, ktoré nám sprostredkujete aj osobne. Hľadajme spoločné konsenzusy a konštruktívne riešenia, ktoré by sme mohli posunúť vyššie. Vyhnime sa však problémom, ktoré nesúvisia s naším predmetom. Nevnášajme do našich formulácií politiku, ktorá sa čoraz viac spája s rôznymi diskusiami o slovenskom školstve. Verím, že sa konferencia „zvrhne“ iba na problémy slovenčiny. Len vtedy sa nám podarí niečo dosiahnuť a naďalej budeme lámať snahy ohraničiť náš predmet úzkou skupinou ľudí, pre ktorú sa staneme krikľúňmi, ktorí nepochopili reformu, odmietajú ju alebo sú zámerne oportunistickí. Dokážme, že skutočná reforma je v rukách učiteľov a akákoľvek ich ignorácia povedie iba k vzniku papierovej

pseudoreformy. Tá síce „sedí“ úradníkom, ale je škodlivá pre žiakov, moderné školstvo a pre skutočné ciele slovenského jazyka a literatúry.

Želám vám príjemné prežitie oboch konferenčných dní.

PhDr. Ján Papuga, PhD.
Predseda Rady SAUS
3. 10. 2013 Žilina